

забелѣжкытѣ, кон ся изложиха въ дирный параграфъ, на предъ-вдѣшѣтѣ главѣ, нѣй ще ся въсползвуваме отъ слѣдующето геометрическо построение, кое ся нарѣча *небесна сфера*. Нека си представимъ една сфера отъ произвооленъ радиусъ, въ центръ на която ся намира наблюдателътъ, и да си въобразимъ, че звѣздытѣ ся памиратъ върху повърхностѣтѣ ѝ. Нека (чѣрт. 7) крѣгътъ HZN да преедставлява сѣченнието на тѣзи сфера отъ вертикалнѣтѣ плоскости, коя преминува презъ мястото на наблюдателътъ; аз плоскостта HR , коя пресича сферата по голѣмый крѣгъ — плоскость на горизонта. Ако нѣй си въобразимъ, въ С вертикалната линия

сир. перпендикулярната къмъ плоскостта на горизонта HR , и я предложимъ въ двѣтѣ стърни, то ти ще пресѣче повърхността на сферѣтѣ въ двѣ точки Z и N ; първата, коя ся памира надъ главѣтѣ на наблюдателътъ, ся нарѣча *зенитъ*; втората, коя ѝ е противуположна, нарѣча ся *надиръ*. За да ся опредѣли положението на някое свѣтило S , нека си въобразимъ презъ това свѣтило и вертикалната линия ZN крѣгътъ $ZSMNV$; този крѣгъ ся нарѣча *крѣгъ на высочинѣ*; а дѣгата му SM , която показва жгълното разстояние на свѣтилото S отъ горизонта, наречася *высотина* на свѣтилото: дѣгата SSZ — допълнението на высочинѣтѣ до 90° , наречася *зенитно разстояние* на свѣтилото. И тѣй, къто знаемъ высочината на звѣздѣтѣ, нѣй ще знаемъ и зенитното разстоянието — и наопакы. Тѣй като дѣгата SM измѣрва жгълътъ SCM , то може да ся каже, че высочина на звѣздѣтѣ ся внарича жгълътъ, съставенъ съ плоскостта на горизонта отъ лежачътъ, кой върви изъ звѣздѣтѣ къмъто наблюдателътъ.

Лесно е да ся види, че съ помошьтѣ на высочинѣтѣ

Чѣрт. 7.

